

AMB T DE
TARRAGONA

JORDI ROVIRA SORIANO

Llibres de trinxera

El Servei de Biblioteques del Front va proveir els soldats de lectura a la primera línia de foc en els dies difícils de la Guerra Civil

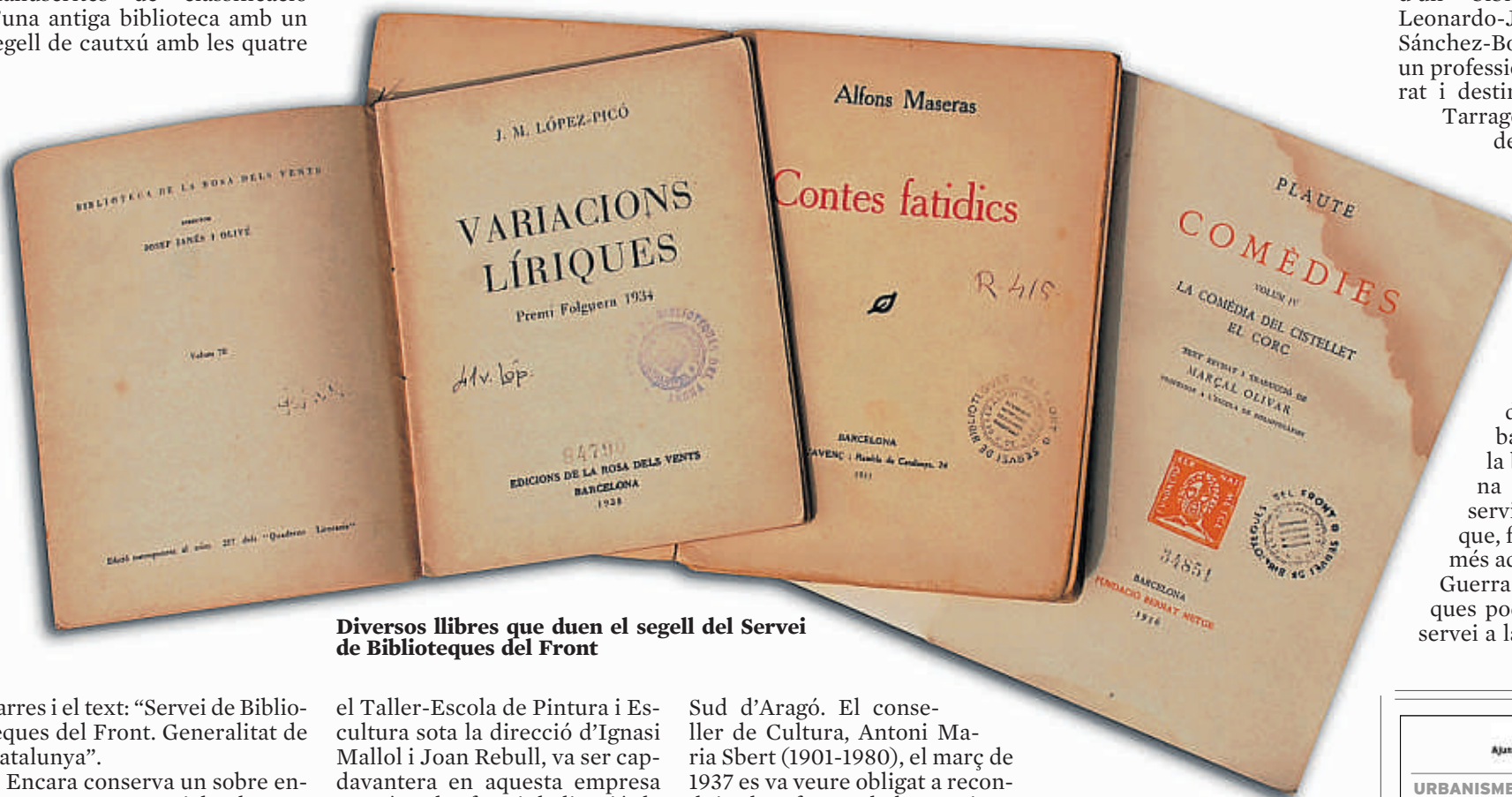
Es diu que un llibre està fatigat quan l'ús l'ha fet envellir, però hi ha llibres que fins i tot els ha passat una guerra per sobre. Un exemplar dels *Contes fatídics* d'Alfons Maseras va passar la Guerra Civil al front. Amb les cobertes reforçades curosament, un paper fi enganxat per dins i per fora, taques arreu, una humitat fosca en el llom de la qual mai més es va deslliurar. Rovell als talls i arrugues ben planxades, angles desgastats i les sigles manuscrites de classificació d'una antiga biblioteca amb un segell de cautxú amb les quatre

vés de la lectura era més fàcil poder evadir-se de la quotidianitat dels trets i les bombes, i al temps instruir-se, llegint literatura o estudiant gramàtica, àlgebra o humanitats, o deixant anar la imaginació amb la poesia o la novel·la.

Editors, escriptors i ciutadans feien donatius a la noble causa d'una nova biblioteca atenent consignes com "Un llibre per a cada infant refugiat. Cada ciutadà un llibre per al front" que la premsa publicava. A Tarragona

Segell del servei de biblioteques

Diversos llibres que duen el segell del Servei de Biblioteques del Front

barres i el text: "Servei de Biblioteques del Front. Generalitat de Catalunya".

Encara conserva un sobre enganxat en paper reciclat darrera de la coberta per posar-hi una targeta de préstec perduda qui sap quan. Aquest va ser un dels milers d'exemplars d'una biblioteca ambulante que va sorgir en un període ple d'adversitats. Durant la Guerra Civil (1936-1939) la Generalitat de Catalunya va organitzar un servei de biblioteques destinat a atendre les necessitats de lectura dels soldats del front i dels que havien fet cap als hospitals de campanya, als llocs de repòs de la tropa o a la rereguarda. El 17 de febrer de 1937 un decret organitzava un servei de biblioteques als fronts de combat. Es feia patent la sensibilització de l'administració vers la lectura que va empènyer tota una maquinària cultural per pal·liar els efectes de la guerra sobre els combatents. A tra-

el Taller-Escola de Pintura i Escultura sota la direcció d'Ignasi Mallol i Joan Rebull, va ser capdavantera en aquesta empresa mercès a l'esforç i dedicació de la bibliotecària Rosa Granés, que hi treballà preparant lots de llibres amb destinació al front, abans que es definís el Servei de Biblioteques del Front.

Un dels elements claus del servei era el famós bibliobús, que contenia uns 2.200 llibres

Amb la consolidació del sistema s'organitzaren regions que havien d'atendre els diferents fronts i a la subcentral de Tarragona, ubicada a casa Castellarnau, al carrer de Cavallers, li va tocar la distribució del front

Sud d'Aragó. El conseller de Cultura, Antoni Maria Sbert (1901-1980), el març de 1937 es va veure obligat a reconduir els esforços de la gent i organitzacions que guiats per la "la major bona voluntat recullen llibres per als combatents i ferits de la guerra", per centralitzar les aportacions adreçant-les a la Comissió (després Institució) de les Lletres Catalanes.

L'octubre de 1937 una curiosa iniciativa d'un grup d'infermeres socialistes va organitzar un partit de futbol que agermanava esport i cultura amb el propòsit de recaptar fons per a la creació d'una biblioteca a l'hospital de sang de Tarragona.

Un dels elements claus del Servei de Biblioteques del Front era el seu famós bibliobús, un vehicle que contenia uns 2.200 llibres a part de publicacions periòdiques i material promocional. El maig de 1938 el troben circulant per Tarragona. I vuit mesos

després el trobem fent un darrer servei a la cultura catalana quan reconvertit en autobús va emprendre el camí de l'exili duent com a passatgers el bo i millor entre els escriptors catalans republicans. Així acabà l'utopia d'una guerra que duia llibres al front però que de vegades no era capaç de subministrar-hi ni munició ni aliments.

Els llibres del Servei de Biblioteques del Front van tenir una fi desigual. Molts dels volums van ser destruïts, per por dels seus

posseïdors que amb l'arribada de les tropes nacionals van témer ser descoberts amb lectures il·lícites. Altres volums restaren en les mans valentes dels seus darrers lectors, que els custodiaren i rellegiren durant dècades. Un conjunt prou notable, d'un miler d'exemplars, encara que molts d'ells repetits, va romandre en les discretes prestatgeries de la Biblioteca Pública de Tarragona, on enlloc de ser destruïts seguint les directrius de la dictadura, es conservaren. Va ser mercès als bons oficis d'un bibliotecari exemplar, Leonardo-Jesús Domínguez Sánchez-Bordona (1889-1963), un professional republicà depurat i destinat a l'ostracisme a

Tarragona, que quan hagué de passar el sedàs a les col·leccions de la biblioteca indultà un important lot de llibres del front. Avui constitueix probablement el millor conjunt de l'antic Servei de Biblioteques del Front que ha arribat als nostres dies. A la biblioteca tarragonina aquest fons segueix servint per alligonar-nos que, fins i tot en els temps més adversos com els de la Guerra Civil, les biblioteques poden prestar un gran servei a la societat. ●

FOTOS: ARXIU JORDI ROVIRA

El bibliobús del servei de biblioteques el 1937

Ajuntament de Tortosa

URBANISME

EDICTE

Aprovada inicialment la modificació puntual del POUM "àmbit Barri de Sant Jaume" en sessió plenària de l'ajuntament de Tortosa celebrada en data 4 d'abril del 2011, de conformitat amb els articles 85 i 96 del decret legislatiu 1/2010 de 3 d'agost pel qual s'aprova el text refós de la llei d'urbanisme, es sotmet l'esmentada modificació puntual al tràmit d'informació pública pel termini d'un mes comptador des de la darrera publicació del present edicte al B.O.P i/o a un dels diaris de premsa periòdica de més divulgació en l'àmbit municipal al qual es refereix la present modificació puntual perquè es puguin presentar les al·legacions o reclamacions que es considerin pertinents, fent públic alhora la suspensió en la tramitació de plans derivats, projectes de gestió urbanística i d'urbanització, així com també l'atorgament de llicències en l'àmbit esmentat, de conformitat amb els articles 73 i 74 del text refós de la llei d'urbanisme.

L'expedient, per a seva consulta en horari de nou a catorze hores, i amb tota la documentació integrant de la modificació puntual, es troba al departament d'urbanisme, 3ª planta de l'edifici municipal.

L'Alcalde,
P.D. (decret 998/2007)
Tinent d'Alcalde d'Urbanisme i Obres Públiques

Sra. Meritxell Roigé i Pedrola
Tortosa, 11 d'abril del 2011

Ajuntament de Tortosa

EDICTE

Per la Junta de Govern Local d'aquest Ajuntament de Tortosa, en sessió ordinària de data 28 de març del 2011 es va acordar, de conformitat amb l'article 48 del D.L 1/2010 de 3 d'agost pel qual s'aprova el text refós de la llei d'urbanisme, sotmetre a informació pública pel termini d'un mes comptador des de l'endemà de la data de publicació del present anunci al BOP i/o diari de major difusió en l'àmbit municipal el projecte per a un nou dipòsit de recepció de pinyolada al polígon 91, parcel·les 8,9 i 51 de Vinallop.

La qual cosa es posa en general coneixement, fent públic alhora, que el corresponent expedient pot ser consultat al departament d'urbanisme d'aquest Ajuntament de dilluns a divendres en horari de nou a catorze hores.

L'ALCALDE
P.D. (decret 998/2007)
Tinent d'Alcalde d'Urbanisme i Obres Públiques

Sra. Meritxell Roigé i Pedrola
Tortosa (Terres de l'Ebre), 5 d'abril de 2011